

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

ENTI RREGULLATOR I ENERGJISË

BORDI

VENDIM

Nr.85, Datë 12.05.2020

MBI

**MIRATIMIN E KRITEREVE PËR TË VENDOSUR DEROGIME PËR MODULET
GJENERUESE TË ENERGJISË ELEKTRIKE.**

Në mbështetje të neneve 16 dhe 23, të Ligjit nr. 43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike” i ndryshuar; nenit 26 të “Rregullores së organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.06.2016 si dhe parashikimeve të vendimit nr. 2018/05/PHLG-EnC, datë 12.01.2018 të Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë të Komunitetit të Energjisë; neneve 60; 61;62;63; 64; dhe 65 të Rregullores së Komisionit (KE) 2016/631, datë 14 Prill 2016, Bordi i Entit Rregullator të Energjisë (ERE) në mbledhjen e tij të datës 12.05.2020, mbasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga Drejtoritë Teknike, për miratimin e “Kritereve për të vendosur derogime për modulet gjeneruese të energjisë elektrike”,

Konstatoi se:

- Me vendimin nr. 185, datë 20.11.2019, bordi i ERE-s vendosi:“Fillimin e procedurës për miratimin e “Kritereve për të vendosur derogime sipas kërkesave për lidhjen e moduleve të gjenerimit”.
 - Në vijim drafti i "Kritereve për të vendosur derogime sipas kërkesave për lidhjen e moduleve të gjenerimit", me shkresën nr. 790, datë 05.12.2019, u dërgua në OSHEE sh.a.: “OST” sh.a., “Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë”; “Autoritetin e Konkurrencës; shoqatën “AAES”, si dhe shoqatën “AREA” me qëllim marrjen e komenteve apo sugjerimeve.
 - “OST” sh.a. me shkresën nr. 8118/1 Prot, datë 23.12.2019 dërgoi komentet dhe sugjerimet e veta për draftin e "*Kritereve për të vendosur derogime sipas kërkesave për lidhjen e moduleve të gjenerimit*".
 - “OST” sh.a., sugjeron që në tërësi në dokumentin e draftuar, duhet të harmonizohet gjuha e dokumentit të miratuar me vendimin e bordit të ERE-s Nr.129, datë 04.06.2018 dhe "Kodin e rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve".
 - të shtohet përcaktimi se çfarë është një Derogim (eng-derogation)
- Këto sygjerime janë marrë në konsideratë pasi plotësojnë draftin e përgatitur.
- OST sh.a., sugjeron që në pjesën “*Kriteret për të vendosur derogime*”, në germen “b” duhet zëvendësuar “*gjeneruesit të sinkronizuar*” apo “*jo të sinkronizuar në*

sistemin elektroenergjitik” me togfjalëshin “Tipin e gjeneratorit sinkron” ose “Jo sinkron”.

- Sugjerimi i “OST” sh.a. është marrë në konsideratë dhe është reflektuar në dokument.
 - OST sh.a. sugjeron që në draftin e paraqitur, përveç nenit 63(1) të shtohen si referencë edhe Neni 19(e) dhe Neni 23(1)(b) i ligjit Nr. 43/2015 "Për Sektorin e Energjisë" i ndryshuar.
- Sugjerimi i mësipërm i “OST” sh.a. është marrë në konsideratë dhe është reflektuar në dokument.
 - “OST” sh.a., sugjeron që të shtohet e drejta e Enti Rregullator të Energjisë, të rishikojë ose amendojë kriteret për derogim, nëse e gjykon si të nevojshëm për shkak të rrethanave që lidhen me kërkesat për zhvillimin e sistemit, por jo më shpesh së një herë në vit si dhe autoritetin për të anuluar një vendim për derogim në rrethana të caktuara sipas materialit bashkëngjitur.
- Sugjerimi i bërë nga “OST” sh.a., është i pa bazuar në ligj dhe nuk është marrë në konsideratë. Bordi i ERE-s, ka të gjithë autoritetin ligjor për të vendosur në çdo kohë që ka rrethana dhe argumenta për rishikimin e akteve të miratuara në zbatim të legjislacionit në fuqi.
- Neni 61, pika 2 dhe 3 e rregullores së Komisionit me nr. 2016/631, e datës 14 Prill 2016 (pjesën e IV të saj përcakton: *“Nëse autoriteti rregullator konsideron se është e nevojshme për shkak të ndryshimit në rrethanat që lidhen me zhvillimin e kërkesave të sistemit, ai mund të rishikojë dhe amendojë së paku një here në vit kriteret për dhënien e derogimeve (kufizimeve) në përputhje me paragrafin 1.*
 - “OST” sh.a., sugjeron se në vendimin për miratimin e draftit, ERE të shprehet edhe për amendimin e nenit 12 të Kodit të Transmetimit *“Pezullimet e përkohshme”.*
- ERE vlerëson se me miratimin e draftit të *“Kritereve për të vendosur kufizime sipas kërkesave për lidhjen e moduleve të gjenerimit”,* është e drejtë e “OST” sh.a., të përgatisë draftin e ndryshimeve në Kodin e Transmetimit dhe të përcjellë në ERE këto ndryshime për miratim. Ligji nr. 43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike” i ndryshuar, në nenin 56 gërma “g” dhe 63, përcakton qartë se “OST” sh.a., harton dhe publikon “Kodin e Transmetimit”.
 - OST sh.a. sugjeron në shtojcën 1, që aplikimi për derogim mund të bëhet nga një palë e tretë, vetëm nëse tipi i modulit gjenerues është i tipit A (sipas nenit 62(12) të Rregullores KE 2016/631 të transpozuar).
- ERE vlerëson se dhe *“Kodi i rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin e gjeneruesve”* miratuar me vendimin e bordit Nr. 129 datë 04.06.2018, nuk përcakton kategorizim për aplikimin e derogimeve, në këto kushte derogimet duhet të aplikohen për të gjithë gjeneruesit, sipas përcaktimeve të Kodit.
 - “OST” sh.a., sugjeron se *“çertifikata e prodhuesit të pajisjes”* duhet të lëshohet nga një çertifikues i autorizuar sipas përcaktimeve të Rregullores se KE 2016/631 të transpozuar. Aty ku dokumenti i referohet në numrin shumësi si

Zotëruesit e njësive gjeneruese, duhet të zëvendësohet me numrin njëjës si “Pronari i Modulit Gjenerues” pasi Rregullorja nuk lejon aplikimin në grup për derogim.

- ERE vlerëson se lëshimi i certifikatës nga *çertifikuesi i autorizuar* nuk lidhet me procesin e derogimeve, por është një detyrim që Prodhuesit e kanë bazuar në akte të tjera ligjore.
- Autoriteti i Konkurrencës me shkresën nr. 672/2 Prot, datë 26.10.2019 shprehet se drafti i “*Kritereve për të vendosur derogime*” sipas kërkesave për lidhjen e moduleve të gjenerimit, nuk bie në kundërshtim me ligjin Nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës" i ndryshuar.

Për gjithë sa më sipër, bordi i ERE-s,

Vendosi :

1. Miratimin e “Kritereve për të vendosur derogime për modulet gjeneruese të energjisë elektrike”. (Bashkëlidhur)
2. Drejtoria e Çështjeve Ligjore, të njoftojë palët e interesit për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim në ERE brënda 7 ditëve kalendarike si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brënda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI I ERE
Petrit AHMETI

**KRITERET PËR TË VENDOSUR DEROGIME PËR
MODULET
GJENERUESE TË ENERGJISË ELEKTRIKE**

2020

Baza ligjore për vendosjen e Kritereve për Derogime për modulet gjeneruese të energjisë elektrike.

Enti Rregullator i Energjisë (ERE) në vendosjen e kritereve për derogime për modulet gjeneruese të energjisë elektrike, është bazuar në kompetencat e përcaktuara në Nenet 19(e), 23(1) dhe 63(1) të Ligjit nr. 43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike” i ndryshuar, në Vendimin nr. 2018/03/PHLG-EnC të Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë të Komunitetit të Energjisë datë 12 Janar 2018, në Kodin e Transmetimit, si dhe në “Kodin e rrjetit mbi kërkesat për lidhjen me rrjetin të gjeneruesve”, miratuar me Vendimin e Bordit të ERE nr. 129 datë 04.06.2018.

Neni 61 i Rregullores (KE) 2016/631 i transpozuar në legjislacionin kombëtar me anë të Vendimit 129 datë 04. 06. 2018 të Entit Rregullator të Energjisë, përcakton se ERE miraton kriteret për vendosjen e derogimeve në përputhje me dispozitat e Neneve 62 dhe 63 të kesaj rregullore.

Në Nenin 9 të po kësaj Rregulloreje ose ndryshe “Kodi i Rrjetit mbi Kërkesat për Lidhjen me Rrjetin të Gjeneruesve” i transpozuar, specifikohet që *“Kostot e lindura nga operatori i sistemit, subjekt i rregullimit të tarifave të rrjetit dhe me prejardhje nga detyrimet e përcaktuara në këtë rregullore, do të analizohen nga autoriteti rregullator. Kostot të vlerësuara si të arsyeshme, eficiente dhe proporcionale do të mbulohen nëpërmjet tarifës së rrjetit ose mekanizmave të tjerë të përshtatshëm.* Në këto kushte ERE duhet të veçojë kriteret për dhënien e derogimeve nga kërkesat për lidhjen e moduleve gjenerues me një vendim të veçantë.

Neni 60 i “Kodit të Rrjetit mbi Kërkesat për Lidhjen me Rrjetin të Gjeneruesve” si transpozim i Rregullores KE 2016/631 me anë të Vendimit Nr.129 datë 04. 06. 2018, të miratuar të ERE, me kërkesë të:

1. Pronarit të modulit gjenerues të energjisë elektrike në operim,
2. Pronarit të perspektivës të modulit gjenerues; dhe
3. Operatoreve respektiv të rrjetit, OST sh.a. dhe OSSH sh.a.

ERE mund të japë ose heqë derogimet e dhëna. Kriteret specifike që do të zbatohen për dhënien e derogimeve do të publikohen në faqen zyrtare të ERE, www.ere.gov.al dhe do të njoftohet Sekretariati i Komunitetit të Energjisë brenda dy muajve mbi to.

Perkufizim i termit Derogim

Derogim: është e drejta e nje pale për të mos zbatuar, përmbushur një kërkesë ose standart specifik, apo detyrim që rrjedh nga zbatimi i Vendimit 129, dt.04. 06. 2018 të miratuar nga ERE, për një periudhë të caktuar kohore.

I– Kriteret përtë vendosur derogime

Në rastet kur ERE duhet të marrë vendim lidhur me një kërkesë të paraqitur për derogim nga modulet gjenerues tashmë të lidhur me rrjetin apo që kërkojnë të lidhen me rrjetin, ERE duhet të marrë në konsideratë rrethanat e mëposhtme:

1. Nëse zbatimi në vazhdimësi i disa ose të gjitha dispozitave të Rregullores së transpozuar të Komisionit (KE) 2016/631 mund të ketë ndonjë efekt negativ në sigurinë e operimit dhe qëndrueshmërinë e sistemit elektroenergjitik,
2. Nëse pronarët e moduleve gjenerues të energjisë elektrike në operim ose pronarët e perspektivës të moduleve gjeneruese të energjisë elektrike që kërkojnë të lidhen në sistemin elektroenergjitik janë në gjendje të përmbushin disa ose të gjitha kërkesat e Rregullores, nëse ballafaqohen me probleme të justifikueshme teknike ose ekonomike në lidhje me:
 - a) Llojin e burimit primar të gjenerimit të energjisë elektrike,
 - b) Tipin e gjeneratorit sinkron ose jo-sinkron.

Kriteret që do të aplikohen për derogim do të jenë transparente dhe jo diskriminuese për të gjithë gjeneruesit egzistues apo ata gjenerues që kërkojnë të lidhen në sistemin elektroenergjitik. Një kërkesë për derogim do të refuzohet nëse ka elementë të sjelljes diskriminuese të operatorit përkatës të sistemit në lidhje me rastet identike të lidhjes të moduleve të ngjashme ose identike të gjenerimit. Enti Rregullator mund të rishikojë ose amendojë kriteret për derogim nëse e gjykon si të nevojshëm për shkak të rrethanave që lidhen me kërkesat për zhvillimin e rrjetit. Në rrethana të caktuara ERE mund të anultojë një vendim për një derogim të dhënë.

II – Rekomandime shtesë për aplikantët

Enti Rregullator i Energjisë (ERE) u rekomandon aplikuesve që kërkojnë derogim të konsultohen me rekomandimet e dokumentit me titull “*Analiza e kostove – përfitimeve-dokument udhëzues për implementimin e kodeve të lidhjes me rrjetin të ENTSO-E*”. Ky dokument është publikuar në faqen e internetit të ENTSO–E, nën seksionin “Kodet e Lidhjes me Rrjetin”. Me poshtë adresa elektronike e faqes së ENTSO_E.

https://www.entsoe.eu/network_codes/cnc/cnc-igds/

III–Kërkesat për derogim duhet të plotësohen duke përdorur formularin sipas shtojcave bashkëlidhur:

SHTOJCA 1 – Formular i kërkesës për derogim nga Pronarët e objekteve gjeneruese të energjisë elektrike.

SHTOJCA 2 – Formular i kërkesës për derogim nga operatori i sistemit respektiv.

Formati i kërkesës për derogim nga pronarët e moduleve gjeneruese të energjisë elektrike

I– Të dhëna të përgjithshme për aplikantin

Emri		
Selia		
Adresa		
Adresa e emailit		
Nr.telefon		
Faks		
Aplikanti: Numri i Identifikimit në QKR Licensuar nga ERE me Vendim Nr.....datë Data e lidhjes së Marrëveshjes së Lidhjes.....	☐ Zoteruesi i objektit gjenerues	☐ Palë e tretë(nëse moduli është i tipit A)
Të dhënat i përkasin: (shënojeni kur është e përshtatshme)	☐ Zoteruesi i objektit gjenerues	☐ Palë e tretë (nëse moduli është i tipit A)

II– Person kontakti i aplikantit

Emridhe mbiemri		
Pozicioni		
Adresaemailit		
Numratetelefonit		
Të dhënat i përkasin: (shënojeni kur është e përshtatshme)	☐ Zoteruesi i objektit gjenerues	☐ Palë e tretë

III–Tëdhënatbazëpërobjektin

Emri		
Tipi i modulit gjenerues(A, B, C, D, sinkron, josinkron)		
Lloji i burimit primar të energjisë		
Vendndodhja/pika e lidhjes		
Kapaciteti instaluar[kW]ose(MW)		
Tensionii lidhjes[kV]		
Çertifikata e pajisjes lëshuar nga nje certifikues i autorizuar (shënojeni sipas nevojës)	Po	Jo
Jetëgjatësia		
Koha e pritshme e vendosjes në punë		

Referenca në dispozitat për të cilat kërkohet kufizimi dhe shkaqet e detajuara	
Per sa kohe kërkohet derogimi (jave, muaj, vit)	Nga _____ deri _____

IV– Lista e dokumentave

a) Dokumentat bazë

Prova	<i>Të paraqitura (shënonimë poshtë kur është nevojshme)</i>	
Përshkrimi i moduleve gjeneruese për të cilat kërkohet derogim	Po	Jo
Përshkrim i detajuar për derogimin që kërkohet	Po	Jo
Arsyetim i detajuar i shkaqeve së bashku me dokumentat mbështetës dhe analizën kosto-përfitim	Po	Jo
Demonstrim që derogimi i kërkuar nuk ka efekte të kundërta tek tregëtia ndër– kufitare	Po	Jo

b) Dokumenta të tjera

Nr.	Emri i Dokumentit
1.	Analiza e kostos ne bashkëpunim e operatorin e sistemit ku eshte lidhur gjeneruesi
2.	
3.	
4.	
5.	

Vendi dhe data ku është plotësuar kërkesa	Vendi: _____ Data: _____
Emri dhe Mbiemri i Personit përgjegjës	
Firma e personit përgjegjës dhe vula	

Formati i kërkesës përkufizime nga operatori përkates i sistemit.**I– Të dhëna të përgjithshme për operatorin e sistemit**

Emri	
Selia	
Adresa	
Adresa e emailit	
Nr.telefon	
Faks	

II– Personi i kontaktit i operatorit të sistemit

Emridhe mbiemri	
Pozicioni	
Adresa e email	
Numrat e telefonit	

III– Të dhëna bazë për objektin

Emri	
Tipi i modulit gjenerues (A, B, C, ose D,)	
Lloji i burimit primar të energjisë	
Vendndodhja	
Numri i moduleve gjenerues	
Kapaciteti totali instaluar [kW]	
Tensioni i lidhjes[kV]	
Çertifikata e prodhuesit të pajisjes lëshuar nga nje certifikues i autorizuar	☐ Po ☐ Jo
Jetëgjatësia	
Koha e pritshme vendosjes në punë	
Referenca ne dispozitat për të cilat kërkohet derogimi	
Koha e pritshme e deklaruar nga aplikuesi për heqjen e derogimit	Nga _____ Deri _____

IV– Lista e dokumentave

a) Dokumentat bazë

Prova	Të paraqitura (shënoni Po ose Jo)	
Përshkrimi moduleve që gjenerojnë fuqi për të cilat kërkohet kufizim dhe kapaciteti total i instaluar si dhe numri i moduleve që gjenerojnë fuqi	Po	Jo
Përshkrim i detajuar i derogimit që kërkohet	Po	Jo
Arsyetim i detajuar i shkaqeve së bashku me dokumentat bashkëlidhur si dhe analiza kosto – përfitim.	Po	Jo
Demonstrim që kufizimi i kërkuar nuk ka efekte të kundërta tek tregëtimi ndër-kufitar i energjise elektrike.	Po	Jo

Analiza kosto – përfitim (nëse aplikohet, analiza kosto përfitim kryhet nga operatori i rrjetit respektiv ku është lidhur gjeneruesi OST sh.a., ose OSSH sh.a.) PO ose JO.

b)Dokumenta të tjera

Nr.	Emri i Dokumentit
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Vendi dhe ora kur është Plotësuar kërkesa	Vendi: Data:
Emri dhe mbiemri i personit përgjegjës	
Firma e personit përgjegjës dhe vula	